Ақмола облысы
Жарқайың ауданының «Білім бөлімі» ММ
«Нахимов негізгі мектебі» ММ

Асылбекова Лаззат Жаңбыршықызы қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі, білімі – жоғары, еңбек өтілімі –16 жыл, санаты екінші.

Қазақ әдебиетінен авторлық бағдарлама «Шешендік өнер »

http://aida.ucoz.ru

Педагогикалық ұстанымым:

Өзім ғана үйренбей
Өзгені де үйрету
Мен білгенді
Басқалар да білсін

http://aida.ucoz.ru

Мәнді дәстүр – шешендік сөз

Бүгінгі бала – ертеңгі ел иесі. Сол болашақ ел иесі Отанының қадір қасиетін сақтауға, оның мәртебесін арттырып отыруға атсалысар азамат болып өсуі қажет.

Шешендік сөз бата -тілектен бастап, бүкіл өнеге, өсиет сөздерді қамтиды. Жас ұрпақтың өзінің ана - тілінде еркін мүдірмей сөйлеу үшін зор мақсат – тілін дамыта оқыту қажет. Сол себепті де шешендік сөз және сөз мәдениетін дамыту мен қатар ой - өрісін, дүниетанымын қалыптастыру арқылы ұлттық ерекшеліктерімізді анықтаймыз.

Тарихымызды білмей, ешқайда бара алмаймыз. Болашақ үшін тарихты білу міндет. Олай болса, сол тарихи әдеби мұраның бірі – шешендік сөздер. Шешендік сөз бата -тілектен бастап, бүкіл өнеге, өсиет сөздерді қамтиды. Жас ұрпақтың өзінің ана - тілінде еркін мүдірмей сөйлеу үшін зор мақсат – тілін дамыта оқыту қажет. Оқушылардың тілін дамыту қазіргі кезде оқу - тәрбие ісіндегі басты мәселе деп танимын. Сол себепті де шешендік сөз және сөз мәдениетін дамыту мен қатар ой - өрісін, дүниетанымын қалыптастыру арқылы ұлттық ерекшеліктерімізді анықтаймыз.

http://aida.ucoz.ru

Түсініктемехат

Ауыз әдебиеті- жазба әдебиетінің анасы.
Шешендік сөз – халық даналығы,
ақыл – ойдың құймасы, әдеби тілдің бастауы

Б.Адамбаев.

Шешендік сөздер деп қазақ халқының өмірінде арғы – бергі кезеңдерде ғұмыр кешкен белгілі бір тарихи тұлғалар (айталық атақты би,ақын,шешен.ел бастаған батыр мен басшыт.б.) есімдеріне байланысты айтылатын өнегелік мағына – мазмұны терең сөздерді айтады.Мұндай сөздер елді,туған жерді сүюге, батырлық пен елдікті,ізгілік жақсылықты дәріптеп,әділдік үшін күресуге,ел қамын ойлайтын қамқор азамат болып өсуге тәрбиелейді.

Қазақ қашанда сөз қадірін жоғары бағалап,қандай да «Аталы сөзге арызға ғана бас имейді» деп уәжге тоқтаған, өзі де пікірін шебер де, оралымды өрнектеп айта білген ділмәр халық қой. Өз тәжірибемді оқыту барысында алдымен мақсатым – баланы субъект ретінде оқу ісіне өзінше қызықтыратын оған қабілетін арттыратын жағдай туғызу.Оның бастысы оқу үрдісін жаңаша ұйымдастыру, оқушылардың оқудағы іс - әрекеті арқылы ойлау дағдыларын жетілдіру, өз бетінше білім алу үрдісінде бірлесе әрекет ету.

http://aida.ucoz.ru

Нағыз сабақ – ол әрқашан диалог,іздену дайындалу, үйрене, кеңесе, шәкірттер болашағын ойлай жасаған еңбек пен тәжірибенің бірлігі. 7-9 сыныптарда «Шешендік өнер » атты факультатив сабағы жыл бойына 34 сағат жоспарланып жүргізілді. Мына сияқты сабақтар: «Шешендік сөз туралы ұғым», «Үш бидің тағылымы», «Сөз асылы шешендік» т.б. өткізілді. Бұл сабақтарда оқушылар шешендік – шексіз білімнен, терең ойдан, асқан парасаттан туатын өнер екендігін білді.Сонымен қатар шешен сөйлеудің ең негізгі сыры – баланың жастайынан – ақ ән,күй,жыр, ертегі,аңыз естіп өсуінде екенін білді. Оқушылар шешендік мәдениеттің басты талабы сөздерді орынды жұмсай білумен байланысты екендігін сабақ барысында үйренді. Шешен тілін нақ мынандай түрде болуы керек дегенді ешкім де нақты түрде айта алмас еді. Өйткені сөйлеу,ойлау әркімнің табиғи болмысына қарай сан алуан.

Оқушылар өздерінің ой – көзқарасын жеткізу,пікірін қорғай білу және шешен адамдар ел ішінде дау – шараға араласып,ел ішінде шешімін таппай жатқан әртүрлі жанжалдарды, ру,жүз арасындағы жайлы мағұлматтар алды. Сонымен қатар шешендер билік айтқан кезде қарасөзбен емес, тақпақтап, мақалдап сөйлейтіндігі жайлыда сабақ барысында да айтылды.

http://aida.ucoz.ru

Мақсаттары мен міндеттері:

- Қазақ халқының даналығы мен дәстүрлі шешендік асыл қазынасын оқыту; мән – мағынасын ашу.
- Шешендік сөздердің мазмұны мен құрылысына түсініктер беру.
- Ой зерделігінен туып, халық жүрегіне ұялаған парасатты шешендікті таныту, тарихымызды танытып, ұлттық намысымызды оятып, рухымызды көтеретін би – шешендер сөздерін саралап, жүйелеу барысындағы ой – толғаныстар. Сөз тереңдігін түсініп, бағалай білуге, сұлулық сезіміне баулу.
- Қазақ халқының шешендігі жайында айтылған пікірлермен таныстыру.
- Ата – баба салт – дәстүрін қастерлеуге тәрбиелеу. Оқушыларға халықтың негізгі қызметтері мен шаруашылықтарымен таныстыру. Халқымыздың ұлттық дербестігін сақтай отырып, елімізді өркениетті елдер қатарына қосу.

http://aida.ucoz.ru

Жұмыс жоспары:

http://aida.ucoz.ru

Реттік №	Сабақ №	Сабақ тақырыбы	Сағат	Мерзімі	Негізгі материал		
					Міндетті материал	**Сабақтың түрі**	**Сабақтың әдісі**
1.	1.	Кіріспе. Шешендік өнер туралы түсінік	1		Шешендік өнер курсы бойынша түсінік.	Аралас сабақ.	Сұрақ-жауап, іздендіру, талдау
2-3	2-3	Шешендік өнер – сөз мәйегінің қайнар көзі	2		Ұлттық шешендік өнер туралы түсінік	Жаңа сабақты игеру	Лекция түрінде, сұрақ-жауап
4-5	4-5	Шешендік өнердің тарихы мен талаптары	2		Қазақ шешендігінің кезеңдері	Жаңа сабақты игеру	Эссе жазу Мақал-мәтелдер жаттау
6	6	Дебат өткізуге дайындық	1		Қазақ шешендік өнерінің кезеңдері.	Аралас сабақ	Сұрақ-жауап, тілдамыту, іздендіру
7	7	Пікір алмасу және ерекшеліктері	1		Ойбөліс пен пікірталас	Аралас сабақ	Сұрақ-жауап, түсіндіру, пікірталас, дебат
8-9	8-9	Ұлттық шешендік өнердің зерттелуі	2		Ұлттық шешендік сөздерді зерттеген ғалымдар	Дәстүрлі сабақ	Сұрақ-жауап, Түсіндіру

http://aida.ucoz.ru

10	10	Шешендік өнер – өмір өрнегі	1		Өмірдегі сөз мәдениетінің қолдану аясы	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
11	11	Сөйлеу мәдениетінің әдеби – эстетикалық ғибрат	1		Сөйлеу мәдениеті жайлы түсінік беру	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
12	12	Сөз асылы шешендік.	1		Шешендік өнерінің дамуына қажетті алғы шарттар	Қалыптан тыс-саяхат сабақ	Сұрақ-жауап, пікірталас
13 -14	13 -14	Бата – тілектердің тәрбиелік маңызы	2		Бата – тілектерді жаттату	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
15-16	15-16	Мақал – мәтелдер	2		Мақал – мәтелдердің қолданылуы	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
17	17	Жаңылпаштар мен жұмбақтар	1		Ой ұшқырлығын, есте сақту қабілетін қалыптастыру	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
1819	18-19	Термелер және шешендік толғаулар	1		Жаттауға беру	Жаңа сабақты игеру	Сұрақ-жауап, Түсіндіру
20	20	Шығармашылық жұмыс	1		Тапсырмалар беріледі.	Қорытынды сабақ	Ребус, тест құрастыру
2122	21-22	Қазақ тарихындағы белгілі шешендер мен билер соты	2		«Жеті жарғы» Сотта қолданылатын шешендік сөз	Аралас сабақ	Сұрақ-жауап, түсіндіру, эссе жазу
23-24	23-24	Төле бидің тағылымы	2		Төле бидің нақылдары. «Қарлығаш би» жыры	Аралас сабақ	Ребус, тест құрастыру

25-26	25-26	Қазыбек би және Әйтеке би	2		Билер сөзі, мазмұны, көркемдігі	Аралас сабақ	Шығармашылық жұмыс, слайдтар жасау
27-28	27-28	Жиренше шешеннің нақыл сөздері. «Жиренше мен хан» аңыз әңгімесі	2		«Жиренше мен хан» аңыз әңгіме	Жаңа білім беру сабағы	Баяндау, түсіндіру, әңгімелей білу
29	29	Нәтиже сабақ.Тест тапсырмалары	1		Шешендік сөз өнерінен және шешендер өмірінен алған білімдерін тиянақтау	Қорытынды сабақ	Тест, деңгейлік тапсырма
30-31	30-31	Шешендік сөз өнерінің айтыс жырындағы көрінісі	2		Шешендік сөздің сапасы. Сөз дәлдігі	Жаңа білім беру сабағы	Баяндау, сұрақ-жауап, мәселе қоя іздендіру
32-33	32-33	Айтыс. Біржан мен Сара айтысы	2		Айтыстың түрлері мен ерекшеліктерін және осы күнгі айтыс өнері	Дәстүлі сабақ	Сұрақ-жауап, түсіндіру,кестемен жұмыс, шығармашылық жұмыс
34	34	**Қорытынды.**	1		Тест тапсырмасымен жұмыс	Қорытынды сабақ	Тест және деңгейлік тапсырмалар

http://aida.ucoz.ru

Жай мұғалім – хабарлайды,
Жақсы мұғалім – түсіндіреді,
Керемет мұғалім – көрсетеді,
Ұлы мұғалім – шабыттандырады.

Уильям Уорд

http://aida.ucoz.ru

http://aida.ucoz.ru

http://aida.ucoz.ru

Ұстаздық еткен жалықпас,
Үйретуден балаға

Абай

http://aida.ucoz.ru

Педагогикалық қызметтегі қол жеткізген жетістіктері:

№	Оқушының аты-жөні:	Байқау атаулары	Алған орындары
1	Сапарбек Сабина	«Жарқын болашақ» қазақ тілі олимпиадасының «Сөз шеберлер» бағыты	Диплом 2 орын 2015-2016
2	Әміркаш Ғұмырбек	«Жарқын болашақ» қазақ тілі олимпиадасының «Сөз шеберлер» бағыты	Диплом 3 орын 2014-2015
3	Әміркаш Ғұмырбек	«Жарқын болашақ қазақ тілі олимпиадасының «Әнші бұл - бұлдар» бағыты	Диплом 2 орын 2014-2015
4	Сапарбек Сабина	«Жарқын болашақ» қазақ тілі олимпиадасының «Жас ғалымдар» бағыты	Диплом 2 орын 2014-2015
5	Сапарбек Сабина	Аудандық XYI Абай оқуларының «Өлең – сөздің патшасы ,сөз сарасы»	Диплом 2 орын 2014-2015

http://aida.ucoz.ru

6	Әміркаш Ғұмырбек	Аудандық XYI Абай оқуларының «Жүйріктен жүйрік озар жарысқанда»	Диплом 2 орын 2014-2015
7	Әміркаш Ғұмырбек	Аудандық XYII Абай оқуларының «Жүйріктен жүйрік озар жарысқанда»	Диплом 2орын 2015-2016
8	Әміркаш Ғұмырбек	Аудандық YI Махамбет оқуларының « Тартынбай сөйлер асылмын»	Диплом 2орын 2015-2016
9	Әміркаш Ғұмырбек	Аудандық YI Махамбет оқуларының « Тартынбай сөйлер асылмын»	Диплом 2орын 2014-2015
10	Әміркаш Ғұмырбек	Аудандық YI Махамбет оқуларының « Ел қорғауға әзірміз»	Диплом 2орын 2014-2015
11	Жусупбеков Саяжан	Аудандық YI Махамбет оқуларының « Ел қорғауға әзірміз»	Диплом 1 орын 2015-2016
12	Богуславская Светлана	Аудандық қазақ тілі пәнінен олимпиада	Диплом 2 орын 2015-2016
13	Сапарбек Сабина	«Фариза, Фариза қыз, Фариза жан » атты аудандық көркем сөз оқу байқауы	Диплом 2 орын 2016-2017

http://aida.ucoz.ru

Күннің қуаты – сәулесінде,
Ұстаз қуаты - шәкіртінде

http://aida.ucoz.ru

Білімің - бақытың - бағың,
Байлығың, өмірің , нұрың.
Адамдық мінезің тағың,
әкеліп беретін білімің.

http://aida.ucoz.ru

“Ер қорғауға әзірміз”-

атты аудандық жарыстың бас жүлдегері.

http://aida.ucoz.ru

ДИПЛОМ

Жарқайың ауданы «Білім бөлімі» ММ

VI аудандық Махамбет оқуларының „Тартынбай сөйлер асылмын" конкурсында II орынга ие болган

Әмірқан Ғұмырбек

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшы А.Калиева

Сәуір, 2015жыл

МАДАҚТАМА ГРАМОТА

ГУ « Отдел образования» Жаркаинского района

НАГРАЖДАЕТ

Әмірқан Ғұмырбек

Занявшего (ую) 2 место в районном конкурсе среди лидеров детских общественных объединений «Нұрсұлтан нұры – 2014» среди общеобразовательных школ Жаркаинского района

Руководитель А.Калиева

г.Державинск 2014 год

Все наши Мысли, Знания, Дела - для Родины, Добра и Справедливости!

ГРАМОТА

награждается

Әмірқан Ғұмырбек, учащийся Нахимовской средней школы Жаркаинского района

за активное участие в фестивале песенного и танцевального творчества молодежи Жаркаинского района Акмолинской области по пропаганде здорового образа жизни "Где искусство - там нет наркомании!", состоявшемся 21-22 августа 2014 г. в г. Державинске.

Президент ОО СДОО "Жулдыз" Е. Дмитриенко

http://aida.ucoz.ru

Ақмола облысы Жарқайың ауданының

"Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі" мемлекеттік мекемесі

ДИПЛОМ

Мемлекеттік тілдің қолданыс аясын кеңейту, тіл мәдениетін көтеру, көркем әдебиетті насихаттауды жандандыру, халық арасынан талапты, талантты жастарды іздеп табу мақсатында, тілдер онкүндігі аясында өткізілген көркемсөз оқу шеберлерінің аудандық байқауында

екінші орынға ие болған

Әмірқан Тұлпарбек Серікұлы

МАРАПАТТАЛАДЫ

Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы ***С.Хальзова***

Ұлы Отан соғысы Жеңісінің 70-жылдығына арналған "Қайран ерлер, қаһарман ардагерлер" атты ардагерлер мен ардагерлер ұйымдары шығармашылық ұжымдарының байқау-фестивалі

ДИПЛОМ

лауреат

Әмірқан Тұлпарбек

МАРАПАТТАЛАДЫ

Ұйымдастыру комитеті

2014ж. 30.04

http://aida.ucoz.ru

9 сынып оқушысы Сапарбек Сабина

http://aida.ucoz.ru

Жарқайың ауданы «Білім бөлімі» ММ

Тәуелсіз ел тірегі-білімді ұрпақ.
Н.Назарбаев

ДИПЛОМ

«Жарқын болашақ»
қазақ тілі олимпиадасының
аудандық
кезеңінде «Жас ғалымдар»
бағыты бойынша
II орын алғаны үшін
Нахимов негізгі мектебінің
7 сынып оқушысы
Сапарбек Сабина
МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшы А.Қалиева

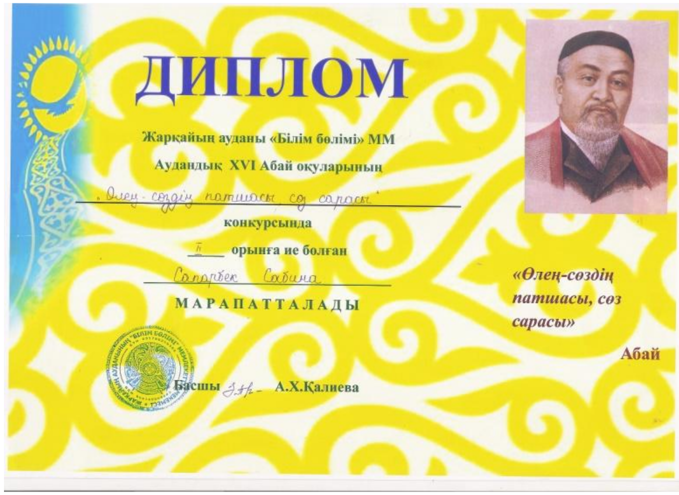
ДИПЛОМ

Жарқайың ауданы «Білім бөлімі» ММ
Аудандық XVI Абай оқуларының
«Өлең-сөздің патшасы, сөз сарасы»
конкурсында
II орынға ие болған
Сапарбек Сабина
МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшы А.Х.Қалиева

«Өлең-сөздің патшасы, сөз сарасы»
Абай

ДИПЛОМ

Жарқайың ауданы «Білім бөлімі»ММ

Қазақ хандығының 550 жылдығына,
Ұлы Жеңістің 70 жылдығы,
Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығы,
Қазақстан халқы Ассамблеясының
құрылғанына - 20 жыл
толуына орай аудан мектеп оқушылары
арасында өтілген
«Мен еліммен мақтанамын» көркемсөз байқауында
II орынға ие болған
Сапарбек Сабина
МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшы А.Калиева

Державин қаласы
2015 жыл

Жарқайың ауданы «Білім бөлімі» ММ

МАҚТАУ ҚАҒАЗЫ

Оқушылардың аудандық ғылыми сайысында
«Қазақстанның тарихи ескерткіштері
және перспективалық туристік сапар желілері» бағытында
II орынға ие болған
Сапарбек Сабина
МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшы А.Калиева

Сәуір, 2015 жыл

http://aida.ucoz.ru

“ Ғалымбек Әбілқайырұлының өмірі мен шығармашылығы” атты ғылыми жұмыста шәкіртіне сұхбат алу кезі

http://aida.ucoz.ru

Шешендік өнер – халық даналығы, ақыл – ойдың құймасы, әдеби тілдің бастауы...

Б .Адамбаев

http://aida.ucoz.ru